

Rodina a rodičovství

Domov

- - součást lidské přirozenosti
- - kolektivní záležitost
- Ženy tíhnou k domovu více než muži (žena muže v domově udržuje)
- Ženy více drží tradice, na jejich vztahu k domovu záleží – ženský nezájmem o domov definitivně zaniká domov
- Domov chrání svobodu – chrání před nepřáteli
- Domov je cíl
- Domov je harmonie a sounáležitost
- Domov je lidská angažovanost
- **K založení rodiny člověk potřebuje domov**

Hodnocení rodiny

- základní potřeby rodiny (bydlení, jídlo, soukromí, oblečení),
- funkční manželský (partnerský) vztah,
- funkční rodičovský systém a výchova dětí,
- komunikace mezi členy rodiny,
- širší sociální vazby rodiny (přátelé, sousedé).

Co ohrozí rodinu

- Složení rodiny
- Stabilita rodiny
- Sociálně-ekonomická situace
- Bydlení, příjem
- Osobnost a zdraví
- Společenská adaptace
- Osobnosti sourozenců
- Zájem a péče o dítě
- Chroničita problému
- Dominantní negativní vzorce chování

Typy rodin

- 85 % funkčních a fungujících rodin v populaci

Matka

- Sociální činnosti matky (Poradenství, péče)
- Sanace (náprava, výchova, řád)
- Pomoc (celoživotní role)

- Individuální limity mateřství
- Potřeby a individuální lidské potřeby
- Faktory ovlivňující kvalitu mateřské role

Individuální limity rodičovství

- Příslušnost k rodině (klanu)
- Ochota být rodičem (ekonomická výhoda?)
- Zdroj výchovy a socializace (v rodině ochrana slabých a zranitelných)
- Stresující okolnosti chronicita problému
- Dominantní negativní vzorce chování
- Osobnost (temperament a charakter)

Faktory ovlivňující roli matky

- Role – očekávané a vyžadované chování
- Inago – vzor, ideál (má motivační sílu)
- Stereotyp – názory na určitou skupinu osob (šablona)
- Autostereotyp – posouzení skupiny, kde jsme členové
- Postoj – obecná zkušenost člověka
- Specifičnost situace – věk, pohlaví, uznání...

zátěž

- Sociální izolace
- Finance
- Diskriminace
- Změna zaměstnání
- Rozpad vztahů
- Závislost
- Málo odpočinku
- Sociální nácviky

Individualizovaná zátěž

- Únava + vyčerpání
- Není volný čas
- Obava z budoucnosti
- Málo času na ostatní členy rodiny
- Deprese, zklamání, podrážděnost
- Nízká podpora státu

Sociální práce s matkou

- 1. sběr informací o rodině (OSPOD – záznamy, NNO – souhlas...)
- Cíl. Nastavit jinou optiku – klient = partner
- 2. sociální diagnostika – zhodnocení potřeb rodiny
- Cíl: konkrétní nabídka pro rodinu
- 3. tvorba odborného týmu jehož součástí je rodina
- Cíl: aktivizace rodiny
- 4. další doprovázení rodiny
- Cíl: upevňování potřebných znalostí a dovedností
- Cílem je pomoc dítěti i když jednáme s dospělými

Jak hodnotíme mateřskou roli?

- NENÍ SPOKOJENÝCH DĚTÍ U NESPOKOJENÝCH RODIČŮ
- RODIČ SI UVĚDOMUJE, ŽE STRÁDÁ – SNAŽÍ SE SITUACI ŘEŠIT (nejistota)
- ČÍM NEJASNĚJŠÍ SITUACE, TÍM HORŠÍ POCITY

- MATKY NASLOUCHAJÍ OSOBÁM, KTERÉ MATEŘSKOU ROLÍ PROŠLY PŘED NIMI.

- Vytváří se hluboko před narozením – představy o dítěti má každý rodič
- Vztah vytváří charakter a temperament matky

- Nechte pracovat intuici – matka cítí potřeby dítěte téměř okamžitě
- Co je důležité nyní a pak?
- Zájem a blaho dítěte – co je důležité pro život?
- Spokojené dítě – rodičovská péče, místo = domov (Kde? Kam?),
dohoda rodičů o hodnotách výchovy

Historické pravdy...

- Životní styl je cesta k přežití
- Výchova není moralizování, ale organizování
- Mozek je počítač a výchova je program do tohoto počítače
- Duše se musí sytit, ale musí i toužit
- Agresivita posouvá hranice, zajišťuje aktivitu
- Štěstí je dobře se narodit

Rodiny s poruchami rodičovství

- [Rodiny nezralé](#)
- [Rodiny neodseparované](#)
- [Rodiny generačně smíšené](#)
- [Rodiny přetížené](#)
- [Rodiny materialistické](#)
- [Rodiny perfekcionistické](#)
- [Rodiny autoritářské](#)

- Rodiny protekcionistické
- Rodiny liberální
- Rodiny odkládající
- Rodiny rozvodové
- Rodiny perfekcionistické
- Rodiny autoritářské

Co hodnotíme

- Jak matka o dítěti přemýšlí:

- Bezvýhradné přijetí dítěte, pochopení jeho povahy

Otázky: Chce aby mlčelo? Spí v hluku? Udržuje rituály? Bojí se nepřiměřeně věku nebo běžných situací?

Dítě chce klid (vidí dítě klid v rodině?)

Dítě chce lásku – stále: má matka čas? Důvěřuje dítěti nebo v něm budí obavy a strachy? Udrží emoce na uzdě? Jak zvládá matka svůj život, zátěžové situace? Jak zvládá únavu z rodičovství?

Kompetence

1. děti jsou jedinečné bytosti – neporovnávat, neupřednostňovat
2. komunikace s dítětem – co prožívá, CO říká. Dívá se matka dítěti do očí? Soudí? Kritizuje? Je ironická?
3. Matka není kamarádka – matka je jen jedna (je to dáma, není služka). Jakou má autoritu?
4. Společný čas např. společná večeře – teplo, péče, pohodlí – hodnota rodiny v přirozeném prostředí se členy rodiny, vypráví se o celém dni.

kompetence

- 5. společně trávený volný čas (společně pracovat, vyrábět, procházet se x neposílat samostatně SMS, netelefonovat, nehrát hry, nepovídat s kamarádkou..). Každé dítě by mělo mít možnost být o samotě s matkou.
- 6. podpora dětských zájmů – přiměřeně chválit pokroky
- 7. co může matka nabídnout jako vzor? Bude dítěti příkladem? Dítě se učí nápodobou.
- 8. Nelhat, poprosit, poděkovat, slušné chování, naslouchání druhým, kompromisy pomáhat slabým, skromnost, zvládat nálady a emoce

NESNAŽIT SE BÝT PERFEKTNÍ

Proč matky selhávají ve svých rolích?

- Mýtus: mateřství je pozitivní role, matka musí být s dítětem neustále. Celý život chceme být chválené
- Není potřeba mít ideální mámu – drobná frustrace je pro dítě potřebná.
- Očekávání před mateřstvím x skutečné mateřství (je zatěžující)
- Vztah s dítětem se vytváří časem a prací – úkoly, stres, odstup
- Na matkou jsou kladené velké nároky (je limitována jako každý jedinec)
- Život je těžký ne jen krásný
- Nesrovnávat se s jinými
- Matka musí mít čas pro sebe – říci si o pomoc
- Matka se sebevzdělává
- Matka nachází rovnováhu mezi kariérou a mateřstvím
- Důvěřuje okolí o které se může opřít (rozdíl matek v AD)